

PÁZMÁNY

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

1635

AZ EURÓPAI ZÖLD MEGÁLLAPODÁS ÉS A
BIODIVERZITÁS
MŰHELYKONFERENCIA

**A TERMÉSZET HELYREÁLLÍTÁSI
JAVASLATRÓL**

2023 04 14

Tahyné Kovács Ágnes

*Docens, PPKE
JÁK*

AZ ELŐADÁS SZERKEZETE

I. Előzmények

II. A szabályozás újdonsága

III. Milyen formai, eljárási, tartalmi előírásai vannak

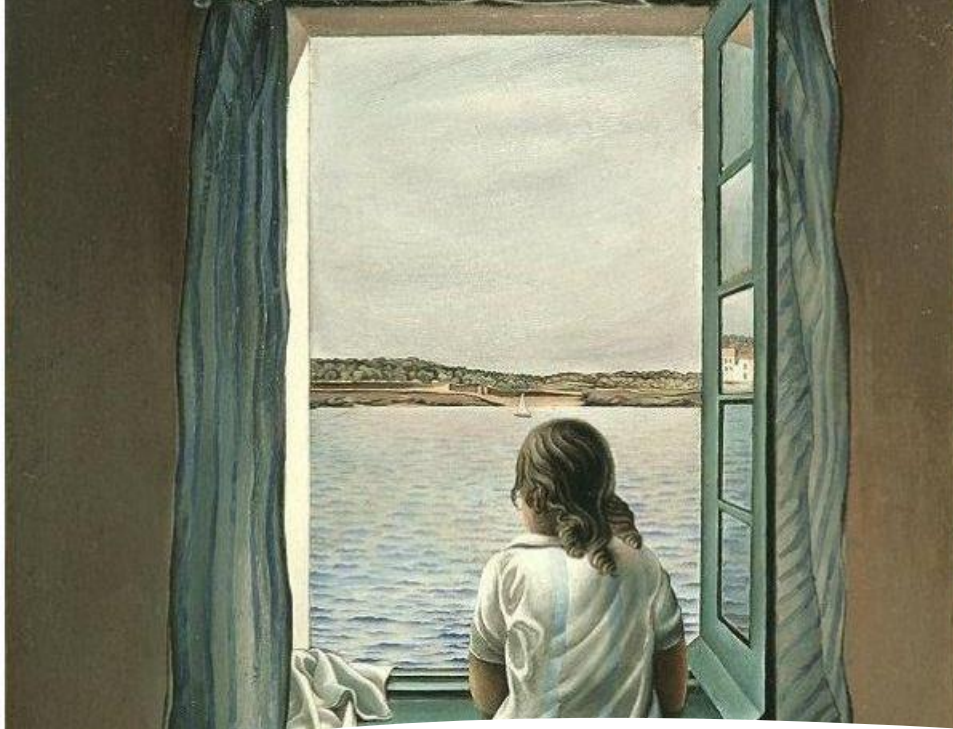
IV. Az EU jogba hogyan illeszkedik

V. Kritikák

VI. Kritikai javaslatok

I. A JAVASLAT ELŐZMÉNYEI

gyorsan bezáruló ablaka az élhető jövőre

- a leromlott vizes élőhelyek és folyók,
- az erdei és mezőgazdasági ökoszisztémák helyreállítása
- geopolitikai fejlemények : élelmezésbiztonság
- a nyersanyagárak,
- importfüggőség

2022

ipcc
INTERGOVERNMENTAL PANEL ON
climate change

Európa jövőjéről

- 2022. május 9. végleges jelentés
- a mezőgazdaságról,
- az élelmiszer-termelésről,
- a biológiai sokféleségről és az ökoszisztémákról,
- a szennyezésről szóló javaslataik

AZ ÖKOSZISZTÉMÁK VÉDELME ÉS HELYREÁLLÍTÁSÁRA FELSZÓLÍTÓ...

- az elsivatagosodás elleni küzdelemről szóló ENSZ-egyezmény (UNCCD),
- a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó SDGs
- A Biológiai Sokféleség Egyezmény 2050-re vonatkozó jövőképe,
- az ENSZ helyreállítás évtizede
- az EU teljesítse az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye- és a Párizsi Megállapodás szerinti kötelezettségvállalásait, ...

EU KÖRNYEZETPOLITIKA

2019 GREEN DEAL – EU BIODIVERSITY STRATEGY

(2020) 2022 8. ACTION PROGRAMME

- ÜHG csökkentése, elnyelése
- Reziliencia
- Regeneratív növekedés (2014 körforgásos g)
- Szennyezőanyag-mentesség
- Biodiverzitás
- Környezeti fenntarthatóság
- Preambulum 28.: ENSZ EMBERI JOGI TANÁCS 48/13. határozat

GREEN DEAL – BIODIVERZITÁS STRATÉGIA

- **Az európai zöld megállapodás** elkötelezte magát a természet védelme és helyreállítása mellett. (2030 – 55%-kal, 2050: 0 ÜHG, gazdasági növekedés függetlenedése az erőforrásoktól)
- + valamennyi uniós fellépésnek és szakpolitikának össze kell fognia annak érdekében, hogy segítse az EU-t a fenntartható jövőre való sikeres és igazságos átállás megvalósításában
- A 2030-ig tartó időszakra szóló **európai uniós biodiverzitási stratégia** (égh, járványok, erdő, élelmiszer) célokat tűzött ki a természet további védelmére az EU-ban:
  - A) **szárazföldi+tengeri védett uniós területek méretének <**
  - B) **EU Restoration Law (vh, szakértelem, védelem szempontjai a szakpol-ba)**

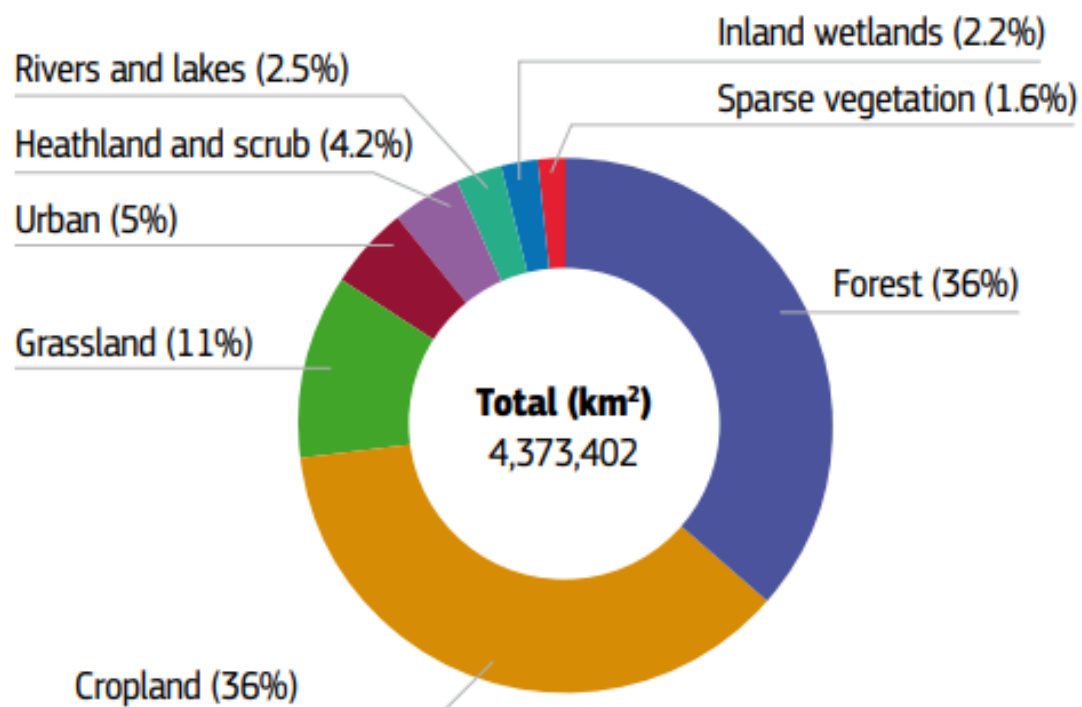

ÁLLAP OT

- Élőhelyek > 80% nem megfelelő
- 36% -a romló-
- 9% a javuló tendencia
- 1970 óta a vizes élőhelyek mértéke 50% -kal csökkent
- A halállomány 71%-a,
- a kételtű populáció 60%-kal fogyatkozott meg
- 1997-2011 között a biodiverzitás csökkenési kár: 3.5-18.5 billió euro

ÖKOSZISZTÉMÁK TERÜLETI MEGOSZLÁSA

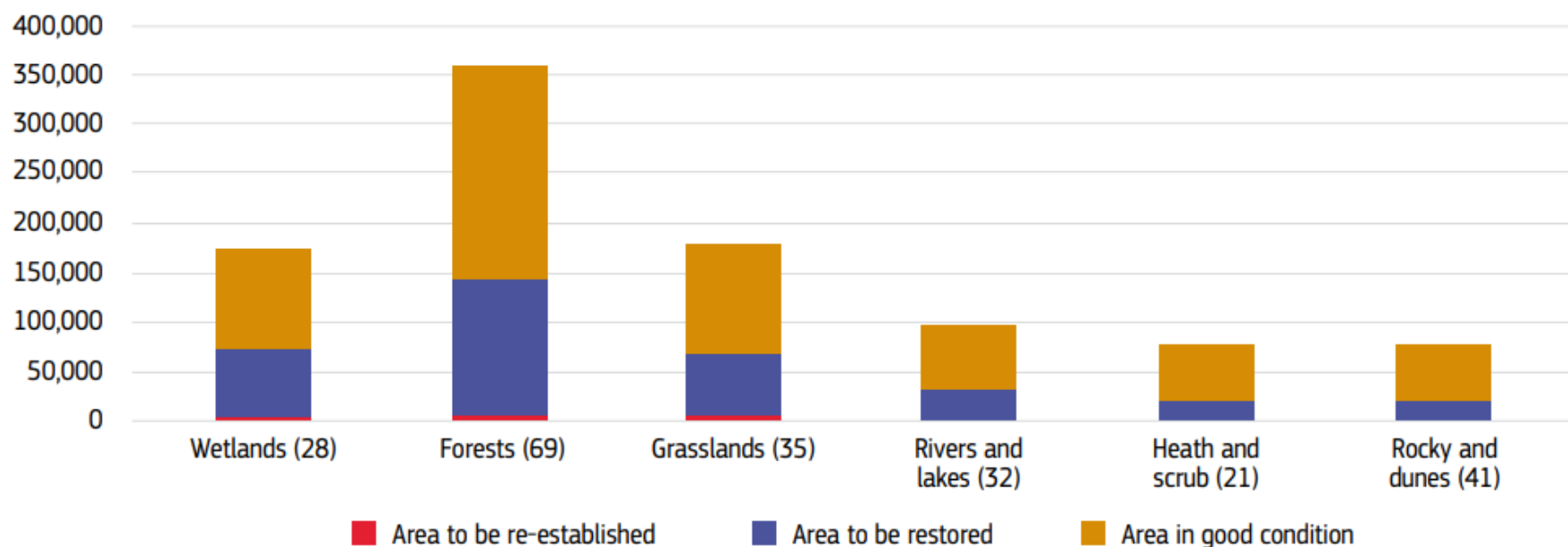
Share of terrestrial ecosystems

The figures are based on data for EU and the UK from 2018. The total EU + UK land area is almost 4.4 million km². Marine ecosystems cover an even larger area estimated at 5.8 million km².

Source: EU Ecosystem Assessment, European Environment Agency 2018

Restoration needs for habitats types listed in the EU Habitat Directive

Source: EEA: Restoration needs of habitats listed in Annex I of the Habitats Directive based on reporting by Member States (2013–2018). Romania is excluded because it reported Annex I areas exceeding the terrestrial area of the country. NB the figures are averages. They include habitats that have a poor or bad conservation status or an unknown status.

Over 230 different habitat types have been included in the Habitats Directive because of their high biodiversity value. Together, they cover almost a quarter – 24% – of the EU land area, and 4.8% of the EU seas.

In the marine environment, the area hosting habitats protected under the Habitats Directive and in need of restoration represents an average total of around 121.537 km² representing less than 2% of the European marine area.

HATÉKONYSÁG NÖVELÉS...

- **Az Európai Parlament 2020. január 16-i állásfoglalása a Biológiai Sokféleség Egyezmény részes felei konferenciájának 15. üléséről (COP15) (2019/2824(RSP)):**
- felszólította a Bizottságot, hogy **„távolodjon el az önkéntes kötelezettségvállalásoktól, és tegyen javaslatot egy ambiciózus és átfogó stratégiára, amely jogilag (és következőképpen végrehajtható) kötelező célokat** határoz meg az EU és tagállamai számára”
- **Az Európai Parlament 2021. június 9-i állásfoglalása az uniós biodiverzitásról. A 2030-ig tartó időszakra szóló stratégia: Hozzuk vissza a természetet az életünkbe (2020/2273(INI)):**
- üdvözölte a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy jogalkotási javaslatot dolgozzon ki a természet helyreállításáról, beleértve a kötelező helyreállítási célokat is

II. A SZABÁLYOZÁS ÚJDONSÁGA

HATÉKONYSÁG – SZUBSZIDIARITÁS – (BIOFILIA)

Biodiverzitás Stratégia

EU Restoration Law

önkéntesség

kötelezettségek:

tÁ:

- Közvetlen hatály
- Nemzeti intézkedési terv
- Monitoring
- Jelentéstételi kötelezettség

Európai Bizottság:

- Válaszok
- Jelentés EP, ET-nak

RESTORATION LAW

fogalom

- A természet helyreállítása nem azt jelenti, hogy teljes egészében visszatérünk a természeti folyamatokhoz, hanem leegyszerűsítve azt az **aktív vagy passzív folyamatot**, amelynek eredményeképp egy ökoszisztéma, illetve élőhelytípus jó állapotba jut, és létrejön egy úgynevezett kedvező referenciaterület. (*Society for Ecological Restoration*)
  - "[a]z ökológiai helyreállítás az a folyamat, amely egy leromlott, károsodott vagy elpusztult ökoszisztéma helyreállításának segítségét jelenti."
- a helyreállítás mint kifejezés egy **szociológia**

TÁJ :

- önszerveződő és önfenntartó
- a kultúrtáj

+ motiváltság: biofília

HELYREÁLLÍTÁS FOGALMA A JAVASLATBAN

„egy ökoszisztéma jó állapotba való vagy jó állapotának helyreállításához nyújtott

aktív vagy *passzív* segítségnyújtás folyamata,

egy élőhelytípusnak az elérhető legmagasabb szintű és kedvező referenciaterületre,

egy faj élőhelyének megfelelő minőségű és mennyiségű, vagy fajpopulációinak kielégítő szintre történő helyreállítása,

a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma ellenálló képességének megőrzésére

vagy fokozására szolgáló eszközként”

A RENDELET TERVEZET CÉLKITŰZÉSEI

- sürgős cselekvés
- már mérhető és nyomon követhető
- kötelező célok és kötelezettségek
- visszacsatolás - további célokat határoznak meg

III. FORMAI TARTALMI ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

HELYREÁLLÍTÁSI CÉLOK KERETRENDSZER

+ VHI

A beporzópopulációk csökkenésének visszafordítása 2030-ig és a populációk számának növelése,

- A **zöld városi területek** nettó veszteségének megállítása 2030-ig, majd 5%-os növekedés elérése 2050-ig, legalább 10%-os lombkorona-fedettség minden európai nagyvárosban, városban és külvárosban, valamint az épületekbe és infrastruktúrába integrált zöldterületek nettó növekedése,
- A biológiai sokféleség általános növekedése **a mezőgazdasági ökoszisztémákban**, valamint a gyepterületek lepkéi, a mezőgazdasági területek madárpopulációi, a szántóföldek ásványi talajaiban található szerves szén és a mezőgazdasági földterületeken található, nagy biodiverzitású tájképi elemek pozitív tendenciája,
- A mezőgazdasági használatban lévő és **tőzegkitermelés** i helyszíneken a lecsapolt tőzeglápok helyreállítása, többek között elárasztással,
- A **biológiai sokféleség** általános növekedése az **erdei ökoszisztémákban** és az erdei összeköttetések, a száradék, az egyenetlen korú erdők aránya, az erdei madarak és a szervesszén-állomány pozitívtendenciája,
- A **tengeri élőhelyek**, például a tengeri fűágyak vagy fenéküledék helyreállítása, valamint az ikonikus tengeri fajok, például delfinek és barnadelfinek, cápák és tengeri madarak élőhelyeinek helyreállítása,
- A **folyók gátjainak megszüntetése** annak érdekében, hogy 2030-ra legalább 25.000 km-nyi folyószakaszon valósuljon meg a szabad vízáramlás.

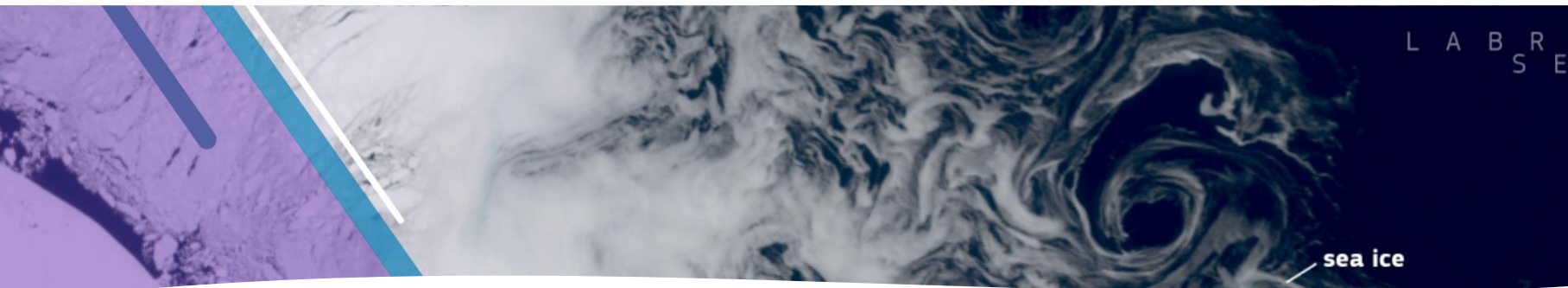
TAGÁLLAMI KÖTELEZETTSÉGEK

- Végrehajtási tervek
- nyomon követés
- értékelés
- jelentéstételi kötelezettségek
- a tagállamok által a javaslatban meghatározott célok és kötelezettségek teljesítése terén eléri
- a tagállamok nemzeti jogszabályaiban meghatározott helyreállítási intézkedések végrehajtása
- tendenciák a helyreállított területeken

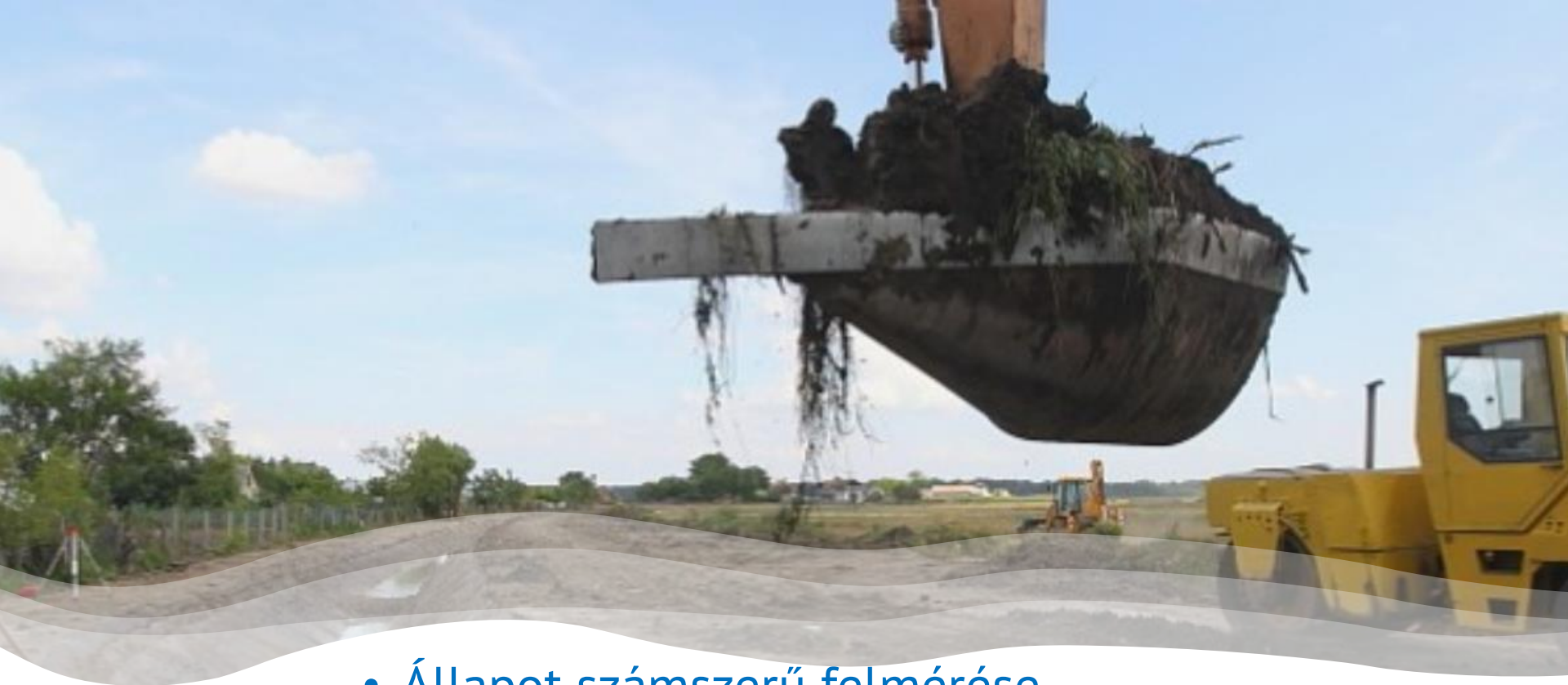

FOLYAMA T

- Hatálybalépés – 2 év – nemzeti helyreállítási terv – (+nyomon követés + jelentés)
- Bizottság 6 hó: értékeli (szakértők és EKÜ)
- + 6 hó: tÁ véglegesíti, közzéteszi és a Bizottságnak benyújtja.

- Európai Környezetvédelmi Ügynökség jelentések
- Európai Bizottság jelentés: EP-nek és ET –nak a vh állapotáról (tÁi infok, egyéb pl: Kopernikusz Műhold)
- Integrált megközelítés
- Korrekciós lehetőségek (új módszerek, jogi eszközök)

- **Állapot számszerű felmérése**
- **Eloszlás, Referencia területek**
- **A kielégítő szint meghatározása**
- **Katasztrófamegelőzés**
- **Megújuló energia engedélyezési eljárások**
- **tÁ-i em – határokon átnyúló ökoszisztémák**
- **VII. melléklet: intézkedési példák alapján**

**NEMZETI
TERVRE
VONATKOZÓ
ELŐÍRÁSOK**

- Földrajzilag hivatkozott térképek
- Intézkedések leírása
- Gátak jegyzéke, eltávolítási terve
- Ütemezések
- Monitoring
- Éghajlati-, társ-i, gazd-i előnyök
- Becsült finanszírozási igény

**NEMZETI
TERVEK
TARTALMA**

NYOMO NKÖVE TÉS

- Hatálybalépés után 1 évvel el kell kezdeni
- Évente, 3évente, 6évente...
- tÁ nyilvánosságra hozza az adatait
- Elektronikus adatbázisok és földrajzi információs rendszerek alapján (AI is)

**JELENTÉSTÉT
EL
MIN 3 ÉVENTE:**

- Célok, kötelezettségekben való előrehaladás
- Ellenőrzési eredmények, Földrajzi térképek
- Nyilvántartók naprakész jegyzéke
- Finanszírozási igények terén az előrehaladás
- Első jelentések 2031. júniusban kell 2030-ig vonatkozó időszakra.

FELÜLVIZSGÁLAT

- A nemzeti helyreállítási terveket 10 évente

Ld:

- - tud. bizonyítékok
- környezeti feltételek változása

- Kiegészítő intézkedések

- Európai Bizottság: **nem elegendő az előrehaladás:** kiegészítő intézkedéseket nyújtson be! (+6 hó...)

EURÓPAI BIZOTTSÁG

- Felhatalmazást kap jogi aktusok elfogadására – 5 éves időtartamra szól (lejártá előtt jelent EP, ET)

PL.

- nemzeti há-i tervek egységes formai követelményeire
- mgi földterület madárindexeinek fajfelsorolására
- Módszertanra
- Tudományos eredmények, mutatók leírására

ÉRTÉKELÉS

- 2035. december 31-ig
- [Európai Bizottság jelent:](#)
- EP
- ET
- EGSzB
- RB

- Az Európai Bizottság munkájának segítése:
- A nemzeti hái tervek formátuma, információs rendszerének kidolgozása - az időszakos jelentésekhez
- Értelmezési kézikönyv az élőhelytípusokhoz
- A nyomon követésre, mutatókra, jó állapot meghatározására szolgáló módszertan kidolgozása
- Hatálybalépés után: célok, nyomon követés, adat lekérdezés, célértékek, ...

European
Environment
Agency

IV. A JAVASLAT HELYE AZ EURÓPAI JOGRENDBEN

MILYEN TÖBBLETET AD A RENDELET JAVASLAT

- Jogforrási forma
- vh hatékonysága
- Kötelezések (EB, tÁ, ...)
- Visszacsatolások (integráció)
- Tartalmi előírások (+ célok, ++)

HATÁSKÖRÖK

- KIZÁRÓLAGOS (EUMSZ 3. cikke)
- **MEGOSZTOTT (EUMSZ 4. cikke)**
- TÁMOGATOTT (az EUMSZ 6. cikke)

2009 LISSZABONI SZERZŐDÉS

5. CIKK (AZ EUSZ. KORÁBBI 5. CIKKE)

---

felhívja a figyelmet az uniós hatáskörök gyakorlása során a **szubszidiaritás és az arányosság** elvének alkalmazására.

- „(1) Az Unió hatásköreinek elhatárolására a hatáskör-átruházás elve az irányadó. Az uniós hatáskörök gyakorlására a szubszidiaritás és az arányosság elve az irányadó.
- (2) A hatáskör-átruházás elvének megfelelően az Unió kizárólag a tagállamok által a Szerződésekben ráruházott hatáskörök határain belül jár el a Szerződésekben foglalt célkitűzések megvalósítása érdekében. Minden olyan hatáskör, amelyet a Szerződések nem ruháztak át az Unióra, a tagállamoknál marad.
- **(3) A szubszidiaritás elvének megfelelően azokon a területeken, amelyek nem tartoznak kizárólagos hatáskörébe, az Unió csak akkor és annyiban jár el, amikor és amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok sem központi, sem regionális vagy helyi szinten nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók.**
- Az Unió intézményei a szubszidiaritás elvét a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben meghatározottak szerint alkalmazzák.”

ARÁNYOSSÁG

- közérdek szempontjából feltétlenül szükségesek az intézkedés céljának eléréséhez
- kedvezőtlenül érintettek terhei nem lehetnek aránytalanul súlyosak

3 ellenőrzési módszer - együttesen

- a) a kérdéses intézkedés **megfelelően** szolgálja-e a jogos célkitűzést;
- b) az intézkedés **szükséges**, - nincs kevésbé korlátozó lépés a cél elérése érdekében;
- c) az intézkedés **arányos és kiegyensúlyozott** legyen, egyensúlyban álljon az elért előnyökkel (mégpedig az Unió számára elért előnyökkel), *diszkrimináció nélkül*

KÖZVETLEN HATÁLY

- A közvetlen hatályú uniós jogi rendelkezések közvetlenül keletkeztetnek **jogokat és kötelezettségeket**
- anélkül, hogy szükség lenne a tagállamok végrehajtó aktusára, sőt ez igaz még az esetleg ellentétes tagállami joggal szemben is.
- A közvetlen hatály elvéből következik, hogy az állampolgárok a **tagállamok bíróságai előtt hivatkozhatnak az uniós jog rendelkezéseire** az azokból származó jogaik érvényesítése érdekében, amelyeket a bíróságoknak védelmezniük kell.
- Mindez az uniós jog **vertikális közvetlen hatályát** jelenti, amelyre így a jogalanyok a tagállammal szemben hivatkozhatnak

KÖZVETLEN HATÁLY

- Nem minden uniós norma rendelkezik közvetlen hatállyal, hiszen az általános jogdogmatikai követelmények értelmében egyrészt a **tagállamok által elismert, érvényes jognak kell lenniük**, másrészt pedig **alkalmasnak kell lenniük jogi hatás kiváltására**, azaz az állampolgárok (jogalanyok) számára jogok keletkeztetésére.
- Az uniós jog közvetlen hatályának második követelménye - különbséget tesz az egyes **jogforrások** között.

RENDELET - KÖTELEZŐ EREJŰ JOGALKOTÁSI AKTUS

Hatályba lép a rendeletben meghatározott napon, vagy 20.

Akkor alkalmazzák, ha **egységes rendszert** kell kialakítani, ill. kereskedelmi és termékszabályozás esetén.

A **tagállamnak intézményeket és eljárásokat** kell létesíteniük, illetve az ellentétes szabályokat hatályon kívül kell helyezni.

Közvetlenül kötelező hatálybalépés napjától

az EU egész területén teljes egészében alkalmazandó

A LISSZABONI SZERZŐDÉS 288. CIKKE

„A rendelet általános hatállyal bír. Teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.”

A Bíróság és a jogtudósok általi rendszer

a közösségi - uniós jogi rendelkezések közvetlen hatálya 4 kritérium együttes megléte alapján állapítható meg:

- a rendelkezés világosan és egyértelműen megfogalmazott legyen;
- ne legyen semmilyen feltételhez kötve;
- ne függjön az Unió vagy a tagállamok hatóságainak további végrehajtási aktusától.
- az adott rendelkezés akár közvetlen, akár közvetett módon az állampolgárokra is keletkeztet jogokat, amelyeket azok a Tagállamokkal szemben érvényesíthetnek

+IE: átvételi idő

16. CIKK IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁ SHOZ VALÓ JOG

- Felülvizsgálati eljárás igénybevétele
- Kellő érdek vagy jogsérelem
- tÁ: B vagy más független és pártatlan testület
- tÁ: mi minősül kellő mértékű érdekelttségnek és jogsérelemnek
- Eljárás: tisztességes, méltányos, gyors, díjmentes
- Megfelelő és hatékony jogorvoslat

A JAVASLAT ÉS MÁR POLITIKÁK – ÖSSZEHANGOLÁS

KOHERENCIÁT ÉS KIEGÉSZÍTŐ JELLEG

---

1) A madárvédelmi és az élőhelyvédelmi irányelvvel:

- +határidőket állapít meg a célok teljesítésére
- +előírja a tagállamok számára, hogy a Natura 2000 hálózaton **kívül is** állítsák helyre az ökoszisztémákat

2) a vízügyi keretirányelvvel

+további helyreállítási követelményeket határoz meg a folyók folytonossága és az árterek jó körülményeinek biztosítása érdekében

3) a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelvvel

+konkrét intézkedéseket és részletes célokat tartalmaz a helyreállításra szoruló egyes tengeri élőhelyekre vonatkozóan

4) az idegenhonos inváziós fajokról szóló rendelet

A JAVASLAT ÉS MÁS POLITIKÁK – ÖSSZEANGOLÁS **BIZTOSÍTANI FOGJA A KOHERENCIÁT ÉS A KIEGÉSZÍTŐ JELLEGET**

---

5) a halászatipolitikával

6) részletes szabályozás a 2030-ig tartó időszakra szóló új uniós erdőgazdálkodási stratégiával

7) a javaslat a 92/43/EGK irányelv hatálya alá tartozó füves élőhelyekre, tágabb értelemben

az EU agrár-ökológiai rendszereire vonatkozó konkrét célkitűzések

8) EU talajstratégiájához kapcsolódik

9) Beporzók

TÁMOGATÁST JELENT A VH-BAN

- KAP új szabályai: támogatások
- EU Horizont program: BAT- precíziós gazdálkodás
- Ökológiai cselekvési terv: termelőtől a fogyasztóig

EGYEZTETÉSI MECHANIZMUSOK

- a tagállamok,
- környezetvédelmi szervezetek
- kutatóintézetek
- mezőgazdasági és erdészeti szövetségek képviselői
- a vállalkozások képviselői

SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNYEK BESZERZÉSE ÉS FELHASZNÁLÁSA

---

tagállam	Európai Bizottság
Legújabb tudományos bizonyítékok	Uniós kutatási és innovációs projektek információi
Külső szakértői hatásvizsgálat	Nki jelentések
Konzultáció a Bizottsággal	Európai Környezetvédelmi Ügynökség Közös Kutatóközpont
Monitoring rendszer	a tagállamok által az élőhelyvédelmi irányelv 17. cikke alapján jelentett hivatalos adatok alapján információk

V. A JAVASLAT KRITIKÁJA

KRITIKÁK

- Magas költségek
- Rövid idő a felkészülésre
- Társadalmi konzultáció
- Szubszidiaritás
- összhangot az uniós jogszabályok párhuzamos kezdeményezéseivel
- a COVID, a műtrágya és az energia árának emelkedése, valamint a háború okozta nehézségek – korlátok ezekre
- Többi jogszabályra hatásvizsgálat
- Pontos fogalom meghatározások!
- Alkalmazott módszertan!
- ÉLELMISZERELLÁTÓ LÁNCOK!

KRITIKÁK

- Antropomorf szempontok
- Veszély: közösségi ellenállást kelthetnek, ami megghiúsíthatja a helyreállítási célok elérését (pl. a farkasok egyes amerikai nemzeti parkokba való visszatelepítése az 1990-es években, és a hódok visszatelepítése Nagy-Britanniába a 2000-es évek elején)
- Nemzedékek közötti méltányosság: kltsg-haszon
- Munkaigényes: nagy számú önkéntes- ökológusok
- Őslakosok – most másként
- -biofilia *E.O. Wilson, Biophilia (Harvard University Press, 1984).*

MEZŐGAZDASÁGI ÉS HALÁSZATI TANÁCS KRITIKÁJA

2022. november 21-én tartott ülés

"A természet helyreállításáról szóló rendelet -
Mezőgazdasági, erdészeti és tengeri szempontok"

A legtöbb miniszter: üdvözlő + „de”

- gyors bevezetés követelményére
- költségekre
- adminisztratív terhek

VI. KRITIKAI JAVASLATOK

RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

ENVE – VII/030 VÉLEMÉNYTERVE (15. SZAKBIZOTTSÁGI ÜLÉS) MÓDOSÍTÓ JAVASLATAI:

a vó és irányító hatóságok mellett	regionális és helyi ÖK-ok
Igazgatási kapacitás erősítéséhez	regionális és helyi ÖK-ok
A monitoring rendszerhez (pl. fasűrűségi adatok...)	regionális és helyi ÖK-ok
A nemzeti biodiverzitási tervek	Helyi biodiverzitási stratégiák és cselekvési tervek
földterületek	regionális és helyi ÖK-ok – Földtulajdonosok bevonása
Városi zöldterület növelés	regionális és helyi ÖK-ok - A helyi közigazgatási egységek zöldterületéhez viszonyítva határozzák meg...
Nyilvánosságának hozzáférés biztosítása az igazsolg-hoz	Aarchusi Egyezmény 9. cikkének megfelelően

ENVE – VII/030 VÉLEMÉNYTERVE (15. SZAKBIZOTTSÁGI ÜLÉS) MÓDOSÍTÓ JAVASLATAI: KAPACITÁSÉPÍTÉS - ÖSSZEFOGÁS

- Green Cities
- Network Nature
- Biodiversa+
- BioAgora
- UrbanByNature
- CitiesWithNature
- RegionsWithNature

Examples of restoration projects across the EU

This is an extract from the brochure entitled *"Restoring Nature, for the benefit of people, nature and the climate"*

1

La Bassée wetlands restoration, France
Providing newly created biodiverse wetlands and flood protection for Paris through the restoration of dissolved gravel pits.
<https://bit.ly/3G4eMwV>

2

Dune ecosystem revival, Netherlands
Restoring dune complexes and salt marshes along the North Sea coast to enhance biodiversity and mitigate coastal erosion.
<https://bit.ly/3Qe5nI8>

3

Krkonoše grassland restoration, Czechia
Restoring species rich grasslands and hay meadows in the Krkonoše Mountains and promoting their farm products to tourists.
<https://bit.ly/37JkIQG>

4

Restoring karst grasslands, Croatia
Reintroducing extensive farming in the Dinaric Karst mountains to restore biodiversity and protect water supplies from underground aquifers.
<https://bit.ly/3L79RcL>

5

Restoring Hortobágy's salt steppes, Hungary
Restoring the salt steppes and marshes of the Hortobágy Pusztai and re-introducing extensive farming.
<https://bit.ly/3J80cD0>

6

Lake Cerknica restoration, Slovenia
Restoring Europe's largest intermittent lake to protect local aquifers and promote nature friendly land uses.
<https://bit.ly/3wV2zC>

7

Restoration of Natura 2000 sites around Bratislava, Slovakia
Re-establishing a functional network of Natura 2000 sites around the city and promoting sustainable recreational activities.
<https://bit.ly/3G4M5z>

8

Boreal Baltic Coastal meadow restoration, Estonia
Supporting farmers to restore and manage their coastal meadows and market their products.
<https://bit.ly/3q9h8Q>

9

Restoring the Vindel river, Sweden
Renaturalising Vindel river and its tributaries to improve biodiversity, water quality and fish spawning grounds.
<https://bit.ly/3Nw5G5w>

10

Regenerating the Apennine beech forests, Italy
Enhancing the biodiversity of ancient beech forests whilst maintaining a revenue for the local population.
<https://bit.ly/3Ld7cK>

11

Revitalising the Salt pans of Alanasovsko lake, Bulgaria
Restoring natural processes for the benefit of biodiversity, the local economy and inhabitants.
<https://bit.ly/3J6rB83>

12

Integrated river solutions, Austria
Integrative planning approaches for the ecological remediation of rivers while also improving flood protection.
<https://bit.ly/3JEt6TQ>

15

Coordination action for restoring bogs, Poland
Working in 5 countries to rewet degraded 5300 ha of peatlands to restore their natural function as carbon sinks.
<https://bit.ly/3qz25V>

16

Restoring endemic Juniperus forests, Cyprus
Restoration methods were tried and tested for this rare habitat, resulting in a tipping of its surface area in Cyprus.
<https://bit.ly/3wM6U>

17

Re-establishing Mahudia wetlands, Romania
Restoring dune complexes and salt marshes along the North Sea coast to enhance biodiversity and mitigate coastal erosion.
<https://bit.ly/3wVDB8e>

18

Restoring valuable maquis and woodlands in Malta
Planting of trees and shrubs to restore the biodiversity of the island of Comino to counter drought and climate change.
<https://bit.ly/3qz4M55>

19

Integrated marine restoration, Northern Cyclades, Greece
Restoring Posidonia beds, reefs and partially submerged marine caves for the benefit of marine biodiversity in cooperation with local fishermen.
<https://bit.ly/3J8uJ04>

20

Peatland restoration programme, Ireland
Restoring damaged peatlands to sequester carbon and enhance biodiversity in close collaboration with local communities.
<https://bit.ly/3wR9uH>

21

Restoring the Skjern River, Denmark
Re-meandering the river over 26 km and reverting low quality agricultural land back to marshland to create local economic opportunities.
<https://bit.ly/3Kq9m2Q>

22

Restoring Seagrass meadows, Spain
Reducing threats to Posidonia beds and restoring damaged areas for the benefit of fisheries, coastal protection and climate mitigation.
<https://bit.ly/3q9hW99>

23

The METSO forest programme, Finland
Working with stakeholders to protect valuable forest habitats and safeguard biodiversity in commercially managed forest.
<https://bit.ly/3J8uJ4>

24

Flood protection along the Schelde River, Belgium
Adopting a programmatic approach to provide flood protection while also restoring nature along the Schelde and its tributaries.
<https://bit.ly/3CqV5Ue>

25

Emscher Industrial Park, Germany
A large scale urban renewal and ecological enhancement programme in the heart of Germany's industrial region.
<https://bit.ly/20h6QC3>

BÓL

[HTTPS://ENVIRONMENT.EC.EUROPA.EU/TOPICS/NATURE-AND-BIODIVERSITY/NATURE-RESTORATION-LAW/SUCCESS-STORIES_EN](https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/nature-restoration-law/success-stories_en)

Restoring Hortobágy's salt steppes

Restoration project

Restoring the salt steppes and marshes of the Hortobágy Puszta and re-introducing extensive farming.

Click [here](#) to see more details.

+ Association

+ Sodic wetland system LIFE

LIFE Nature & Biodiversity programme LIFENAT07/H/00
Sodic lake habitat restoration in the Hortobágy

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

kovacs.agnes@jak.ppke.hu